

25)	Siniak	<i>Columba oenas</i>	Gatunek wskaźnikowy dla naturalnych gładów	3	Liczenie nawołujących się samców
26)	Dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>	Gatunek zagrożony (DP) związany ze starodrzewiami	3	Kontrola potencjalnych siedlisk i znanych stanowisk na terenie Parku na początku sezonu lęgowego (III, IV)
27)	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	Gatunek zagrożony (DP) związany ze starodrzewiami	3	Wyznaczenie transektów lub powierzchni i liczenie stanowisk
28)	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	Gatunek zagrożony (DP) związany ze starodrzewiami	3	Wyznaczenie transektów lub powierzchni i liczenie stanowisk
29)	Podróżniczek	<i>Luscinia svecica</i>	Gat. zagrożony (DP, PCzKZ), charakterystyczny dla środowisk podmokłych	3	Liczenie śpiewających samców w okresie lęgowym w potencjalnych siedliskach lęgowych (IV, V)
30)	Jarzębka	<i>Sylvia nisoria</i>	Gatunek zagrożony (DP), wskaźnikowe dla zróżnicowanego środowiska rolniczego	3-4	Wyznaczenie powierzchni lub transektów i liczenie wszystkich par
31)	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	Gatunek zagrożony (DP), wskaźnikowy dla zróżnicowanego środowiska rolniczego	3-4	Wyznaczenie powierzchni lub transektów i liczenie wszystkich par
32)	Żółw błotny	<i>Emys orbicularis</i>	Gatunek zagrożony (DS, PCzKZ)	3-4	Kontrola zidentyfikowanych stanowisk i notowanie miejsc napotkanych osobników
33)	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	gatunek środowiskotwórczy dla fauny siedlisk podmokłych (DS)	2-3	Kontrola wszystkich rozlewisk i aktualnie użytkowanych stanowisk
34)	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	Gatunek środowisk podmokłych (DS)	2-3	Kontrola liczebności na wybranych terenach
35)	Ryś	<i>Lynx lynx melinus</i>	Gatunek zagrożony (DS, PCzKZ)	co roku	Inwentaryzacja po tropach na śniegu na przełomie lutego i marca, analiza znalezionej kału na preferencje pokarmowe, ochrona ściśła zidentyfikowanych ostoi
36)	Wilk	<i>Canis lupus</i>	Gatunek zagrożony (DS, PCzKZ)	co roku	Inwentaryzacja po tropach na śniegu w lutym, analiza znalezionej kału na preferencje pokarmowe, ochrona ściśła zidentyfikowanych ostoi, notowania wszystkich tzw. szkód wilczych w zwierzętach domowych
37)	Mroczek posłocisty, nocek łydkowłosy, borowiaczek	<i>Eptesicus nilssonii</i> , <i>Myotis dasycneme</i> , <i>Nyctalus leisleri</i>	gatunki zagrożone (PCzKZDS), charakterystyczne dla starodrzewi	4-5	Badania przy użyciu detektora ultradźwiękowego na stałych transektach i w stałych punktach nasłuchu – (m-ce VI-VII)
38)	Łoś	<i>Alces alces</i>	Gatunek charakterystyczny dla dużych terenów bagiennych	co roku	Inwentaryzacja po tropach na śniegu i w czasie bukowiska (odgłosy nawołujących samców)

* DS – Dyrektywa Siedliskowa, DP – Dyrektywa Ptasia, PCzKZ – Polska Czerwona Księga Zwierząt, PCzLZ – Polska Czerwona Lista Zwierząt.

§ 4. Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu obejmuje:

1) w zakresie gospodarki leśnej i ochrony lasu:

- a) na obszarze lasów obowiązuje Plan Urządzenia Lasu, który musi być dostosowany do wymogów i potrzeb ochrony przyrody Mazurskiego Parku Krajobrazowego i Obszarów Natura 2000, a w szczególności obejmuje:
- zakaz osuszania naturalnych terenów podmokłych i wilgotnych; ponadto zaleca się odtwarzanie śródleśnych zbiorników i cieków wodnych oraz zaleca się renaturalizację terenów bagiennych wcześniej osuszonych,
 - optymalizowanie wieku rębności, w zależności od gatunku, siedliska i zasobu ekosystemu,
 - wykształcanie drzewostanów zgodnych z siedliskiem o różnorodnym składzie gatunkowym, o zróżnicowanej strukturze wiekowej i piętrowej,
 - stosowanie w szerokim stopniu odnowienia naturalnego dla wszystkich gatunków,
 - ograniczenie wprowadzania obcych dla regionu gatunków,
 - pozostawianie i wprowadzanie zespołów ekotonowych,
 - pozostawianie suchych lub usychających drzew, które nie stwarzają zagrożenia szkodnikami, a spełniają istotną rolę w ekosystemie,
 - pozostawienie wytypowanych fragmentów drzewostanów do wieku ich naturalnej umieralności w miejscach istotnych z ekologicznego punktu widzenia - w szczególności nad jeziorami i wzdłuż brzegów wód,
 - przy zastosowaniu dozwolonych na terenie Parku rębni zupełnych oraz częściowych zaleca się pozostawianie w grupie lub rozproszeniu przynajmniej kilkunastu zdrowych drzew na 1 hektar,
 - zakaz stosowania zrębów w okresie sezonu lęgowego ptaków, tj. od 15 marca do 31 sierpnia,
 - preferowanie stosowania rębni przerębowo-zrębowych, ograniczaniu rębni zupełnych do siedlisk borowych, a na tych siedliskach maksymalnym stopniu stosowaniu rębni IIIa (zrębowo-gniazdowa) oraz w szerokim zakresie inicjowaniu odnowień naturalnych sosny,
 - zakaz stosowania gospodarki zrębowej na terenach przewidzianych do ochrony rezerwatowej i lasów cennych przyrodniczo,
 - ochrona śródleśnych łąk, zwłaszcza trzęślicowych poprzez regularne późne koszenie i zakaz ich zalewania
- b) na terenie Parku wyklucza się stosowanie rębni zupełnej Ia i Ib poza sytuacjami kłęskowymi i w osłabionych drzewostanach iglastych, a rębnie gniazdowe powinny być ograniczone do przyspieszania naturalnych procesów w sukcesji ekosystemów leśnych; ponadto przyjąć należy tu następujące ustalenia:
- następne cięcia mogą być wykonywane wyłącznie po utrwaleniu się odnowienia na przylegającej powierzchni,
 - wyklucza się stosowanie wrębów,
 - granice powierzchni manipulacyjnych powinny mieć przebieg dostosowany do lokalnych warunków siedliskowych i do danej konfiguracji terenu,
 - w celu preferowania i utrzymania ekotypu sosny piskiej stosować zmodyfikowane rębnie częściowe, umożliwiające uzyskanie naturalnych odnowień tego gatunku
 - na siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb) stosować rębnie jednostkowe i cięcia ograniczone głównie do cięć jednostkowych (sanitarne),
 - w rezerwatach częściowych prowadzić cięcia zgodnie ze wskazaniem zawartymi w planach ochrony rezerwatu lub zadaniach ochronnych opracowanych dla tych obiektów przez specjalistów przy współpracy z leśnikami,
- c) dobór gatunków drzew krzewów:

- skład gatunkowych drzewostanów powinien być zbliżony do warunków naturalnych, przy ścisłym dostosowaniu gatunków do siedlisk leśnych,
- dobór gatunków drzew i krzewów powinien odbywać się indywidualnie w oparciu o Zasady Hodowli Lasu; na siedliskach słabszych zwiększyć udział brzozy i rodzimych gatunków liściastych poszytowych (np. lipa, buk); podobnie przy zalesianiu gruntów porolnych,
- na siedliskach żyzniejszych wprowadzić szeroki zestaw rodzimych gatunków drzew i krzewów, również o znaczeniu biocenotycznym,
- w lasach tych nie dopuszcza się wprowadzania gatunków obcych naszej florze oraz temu regionowi, jak też zakładania plantacji drzew szybko rosnących,

d) gospodarka nasienna i szkółkarska:

- materiał nasienny, odnowieniowy powinien być pochodzenia miejscowego, a drzewostany nasienne powinny w pierwszym rzędzie zabezpieczać potrzeby lokalne Parku,
- gospodarka nasienna powinna być prowadzona w oparciu o wytyczne przedstawione w „Zasadach Hodowli Lasu”. Należy przyjąć zasadę, że zbiór nasion będzie prowadzony przede wszystkim w drzewostanach nasiennych położonych w lasach obiektu. Przy braku nasion z drzewostanów nasiennych na terenie obiektu, dopuszcza się używanie materiału odnowieniowego z nasion pochodzących z tej samej dzielnicy przyrodniczo – leśnej,
- zasadą produkcji szkółkarskiej jest produkcja szerokiego wachlarza gatunków drzew i krzewów,

e) odnowienie i pielęgnowanie lasów:

- w pracach odnowienia lasu należy wykorzystywać w możliwie dużym stopniu pojawiające się dobrej jakości odnowienia naturalne lub je inicjować,
- pozostałe prace z zakresu odnawiania i pielęgnowania lasu powinny być realizowane zgodnie z wytycznymi Zasad Hodowli Lasu, w dążeniu do uzyskaniu urozmaiconego składu gatunkowego drzewostanów, utrzymanie dobrego stanu zdrowotnego i sanitarnego oraz wysokiej odporności drzewostanów na szkodotwórcze czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne,
- wszystkie czynniki w odnowieniu i pielęgnowaniu lasu powinny również uwzględniać w jak najszerszym zakresie kształtowanie walorów estetycznych drzewostanów. Zakres zalesienia terenów i wprowadzania zadrzewień należy dostosować do potrzeb ochrony i zachowania walorów estetycznych i widokowych krajobrazu,
- przy planowaniu zabiegów pielęgnacyjnych należy wykluczyć metody chemiczne i cięcia schematyczne na rzecz biologicznych,
- przy usuwaniu drzew chronić cenne gatunki pielęgnacyjne i biocenotyczne, drzewa z dziuplami, o oryginalnych formach oraz drzewa pomnikowe,
- planowanie rozmiaru cięć pielęgnacyjnych powinno odbywać się wg indywidualnych potrzeb hodowlanych danego drzewostanu, w oparciu o powierzchnie próbne wyznaczanych cięć w terenie,
- dążyć do wyrównania granicy polno-leśnej przez zalesianie enklaw i półenklaw. Wykonanie tych prac powinno być uzależnione tylko i wyłącznie od zgody właściciela gruntów,

f) wzbogacanie bazy żerowej zwierzyny:

- na każde 1000 ha powierzchni leśnej należy utrzymać w uprawie minimum 3 ha poletek żerowych (poza pastwiskami i łąkami) w tym 1 ha np. obsadzonych topinamburem. Rozmieszczenie poletek powinno być w maksymalnym stopniu dostosowane do naturalnych ostoj zwierzyny i jej ciągów,
- przyjąć zasadę, iż do 5% powierzchni drzewostanów winno stanowić otwartą lub półotwartą przestrzeń, gdzie zwierzyna mogłaby korzystać z naświetlonego żeru. Można w tym celu wykorzystać np. część istniejących płazowizn i halizn, przez pozostawienie ich w stanie nieodnowionym gatunkami drzewiastymi, a tylko gatunkami krzewów chętnie zgryzanych przez zwierzynę (również drzew owocowych),
- obsadzać pobocza dróg leśnych, linii podziału powierzchniowego, rowów oraz obrzeża lasów na granicy styku lasu z polami, drzewami i krzewami rodzimych gatunków liściastych (w tym i drzew

owocowych, np. jabłoni płonki); postępowanie takie ma bardzo duże znaczenie we właściwym kształtowaniu krajobrazu środowiska leśnego wewnątrz drzewostanów,

- nie powinno się zalesiać istniejących na terenie Parku łąk śródleśnych,
- należy prowadzić inne pozostałe działania wynikające z prawidłowo realizowanych zadań gospodarki łowieckiej,

g) ochrona lasu (hylopatologia lasu) i związki z łowiectwem:

- zabiegi ograniczenia i zapobiegania chorobom lasu wykonać zgodnie z wytycznymi Instrukcji Ochrony Lasu,
- najważniejszymi działaniami w tym zakresie powinny być zabiegi profilaktyczne zwiększające odporność drzewostanów,
- środki chemiczne do zwalczania szkodliwych owadów i do zabezpieczania surowca drzewnego można stosować tylko w minimalnie niezbędnym zakresie. Decyzja o zastosowaniu tych środków może być podjęta wyłącznie po wyczerpaniu innych metod ochrony lasu (zwłaszcza biologicznych),
- szczególnie powinny być preferowane biologiczne metody ochrony lasu, w tym: ochrona mrówek, krzewów biocenotycznych, ptaków, biologiczna metoda ogniskowo-kompleksowa i inne,
- działania związane z ochroną lasu przed pożarami powinny być prowadzone zgodnie z ogólnie obowiązującymi zasadami,
- w zakresie ochrony lasu przed szkodami od zwierzyny łownej niezbędne jest prowadzenie prawidłowej gospodarki łowieckiej oraz regulacji stanu ilościowego zwierzyny w zależności od nasilenia szkód przez nią wyrządzanych. Rodzime gatunki zwierząt są nieodzownym komponentem środowiska krajobrazu. Mają one przede wszystkim duże znaczenie jako element ożywiający krajobraz. Jednak niektóre gatunki zwierzyny grubej (jeleni, łosi i sarny) przy nadmiernie zagęszczonych populacjach przez zgryzanie pędów i spalowanie (ogryzanie kory), bez interwencji człowieka, przy braku naturalnych regulatorów populacji tych zwierząt mogą uniemożliwiać naturalne i sztuczne odnowienia lasów. Praktycznie cały obszar Parku jest wyjątkowo korzystnym biotopem do rozmnażania i bytowania wyżej wymienionych grup zwierząt. Na całym tym terenie, ilości tej zwierzyny zdecydowanie przekraczają dopuszczalne normy. Potwierdza to rozmiar szkód przez nią wyrządzanych w uprawach i młodnikach leśnych,

h) realizacja proponowanych założeń hodowlanych drzewostanów należy:

- objęcie szczególną ochroną ostoi wilka oraz rysia, które tu występują i w naturalnych warunkach są biologicznymi regulatorami populacji między innymi łosia, jelenia i sarny. Redukują także nadmierną populację lisa oraz eliminują dziczyżnę psy i koty;
- na całym obszarze Parku wprowadzić też zakaz całkowitego polowania na wszystkie gatunki ptaków łownych z wyjątkiem ptaków pochodzących z hodowli sztucznej, np. bażantów,
- stosować wszystkie metody ochrony upraw i młodników leśnych, takie jak są stosowane w lasach gospodarczych, z gradzami upraw włącznie (stosować gradzenia drewniane – żerdziowe). Bez zastosowania tego najbardziej radykalnego zabiegu ochronnego nie będzie możliwe również wdrożenie proponowanych zasad zagospodarowania lasów właściwych dla parku krajobrazowego. Należy jednak mieć świadomość, iż gradzenia nie są naturalnym elementem krajobrazu na tym terenie, a ich stosowanie jest wymuszone nadmiernym stanem zwierzyny płowej,
- prowadzenie redukcyjnego odstrzału zwierzyny płowej zwłaszcza jelenia z zakazem tzw. polowań pędzonych - utrzymując właściwą strukturę płciową i wiekową;

i) zasady szczególne:

- ścinka, zrywka i wywóz drewna powinny być prowadzone w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby, istniejących odnowień oraz z drzew pozostających na pniu, a szlaki zrywkowe powinny być projektowane w sposób nie naruszający charakteru ochronnego i walorów estetycznych lasu.,
- wypas zwierząt domowych oraz grabienia ściółki powinno być zakazane,
- pozyskanie karpiny przemysłowej i opałowej jest niedopuszczalne,

- niedopuszczalne jest żywicowanie drzew oraz pozyskiwanie krzewów i ziół,
- regulacja stosunków wodnych powinna być ograniczona do rozmiarów niezbędnych do celów odnowieniowych oraz do racjonalnego zagospodarowania użytkowanych gruntów nieleśnych. Każdy jednak tego rodzaju projekt może być realizowany dopiero po przeprowadzeniu ekspertyzy naukowej wykonanej przez niezależnego od zleceńodawcy wykonawcę, określającej stopień wpływu danego obiektu melioracyjnego na środowisko leśne,
- zabiegi agromelioracyjne mogą być wykonywane jedynie wtedy, gdy ich zastosowanie przyczynia się do wzmocnienia funkcji ochronnych i nie koliduje z charakterem ochronności tych lasów,
- poruszanie się turystów na terenie Parku może odbywać się tylko istniejącymi drogami i wyznaczonymi szlakami turystycznymi dla turystyki pieszej, rowerowej i konnej. Pojazdy samochodowe mogą poruszać się na terenie Parku tylko drogami udostępnionymi do tego celu,
- miejsca czasowego całonocnego pobytu (leśne pola biwakowe) mogą być organizowane tylko wokół wyznaczonych miejscowości,
- utrzymać istniejące biwakowania dla wodniaków, jeśli nie koliduje to z wymogami ochrony przyrody. Warunkiem jednak istnienia już zorganizowanych takich miejsc i nowo organizowanych musi być zapewnienie w takich miejscach odpowiednich warunków, tj.:
- sanitarnych i porządku (sanitariaty i pojemniki na odpadki nie mogą być lokalizowane bliżej jak 100 m od brzegów, zbiorników i cieków wodnych),
- brzeg jeziora stykający się z biwakowiskiem w pasie 5 m w głąb lasu powinien zostać obsadzony krzewami,
- każde tego rodzaju miejsce musi mieć zapewnione nadzór przez osobę odpowiedzialną za porządek na polu biwakowym,
- na polu powinien obowiązywać zakaz rozpalania ognisk,
- wyznaczanie nowych miejsc i decyzja o pozostawieniu istniejących winna należeć do dyrekcji Parku w uzgodnieniu z właściwym nadleśnictwem lub zarządcą terenu;

j) lasy ochrony krajobrazu;

- do lasów tych należy zaliczyć wszystkie drzewostany, które nie zostały objęte strefami rezerwatowymi. Najistotniejszymi zasadami zagospodarowania, gwarantującymi utrzymanie istniejących walorów krajobrazowych, przyrodniczych, turystycznych oraz rekreacyjnych powinno być przestrzeganie następujących ustaleń:
- wiek rębności wszystkich gatunków powinien podwyższony o dwie klasy wieku w stosunku do aktualnie obowiązującego na terenie parku krajobrazowego.
- etat użytkowania – powinien być wyliczony wg wytycznych Instrukcji Urządzania Lasu z tym, iż w gospodarstwie zrębowym wyliczenie to powinno opierać się na etacie powierzchniowym wg dojrzałości drzewostanów mieszczącego się w granicach etatu z ostatniej klasy wieku. W gospodarstwie przerębowym powinien on wynikać z potrzeb handlowych drzewostanów. Przekroczenie etatu cięć rębnych, zarówno w ilości łącznej, jak i układzie asortymentowym jest niedopuszczalne. W przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych lub zniszczeń w drzewostanach wskutek gradacji szkodników i wynikających stąd potrzeb znacznego zwiększenia w stosunku do przewidzianego w planie rozmiaru cięć pielęgnacyjnych i sanitarnych, należy wstrzymać odpowiednie pozycje planu cięć rębnych, aby w ten sposób nie przekroczyć rozmiarów użytkowania lasu wynikającego z etatu dla nadleśnictwa (lub jego części) wchodzącego w skład parku krajobrazowego:

2) w zakresie rolnictwa:

- a) aktualny profil gospodarki rolnej na terenie Mazurskiego Parku Krajobrazowego wykształcił się pod wpływem działania różnorodnych czynników przyrodniczych, ekonomicznych i społecznych. Spośród charakterystycznych dla Mazurskiego Parku Krajobrazowego cech koniecznych do wzięcia pod uwagę przy ustalaniu możliwie sprawnego modelu gospodarki rolnej, w pierwszym rzędzie wzięto pod uwagę:

- unikalny charakter miejscowego krajobrazu, którego to walory winny być chronione przed szkodami wynikającymi z prowadzenia nieodpowiedniej gospodarki rolnej,
- warunki naturalne o cechach w znacznej mierze przesądzających o kierunkach gospodarowania, surowość miejscowego klimatu, związana z tym mała ilość ciepła i krótki okres wegetacyjny ograniczający dobór roślin uprawnych i zmniejszający możliwość uprawy poplonów, niską jakość gleb użytkowanych rolniczo – są to w większości gleby bielcowe wytworzone z utworów kamienistych, żwirów i piasków, mało urodzajne, wrażliwe na brak wody (w części nadmiernie wilgotne), często kwaśne, tworzące skomplikowaną mozaikę zarówno w zakresie typów, jak i rodzajów oraz gatunków, w większości zaliczone są one do IV-VI klasy bonitacyjnej, ogranicza to również dobór roślin i zmniejsza ich plonowanie, wpływając w konsekwencji na wielkość dochodów z prowadzenia gospodarstw rolnych,
- b) w istniejącej strukturze zasiewów czy stosowanych zmianowaniach wskazane byłyby pewne miany polegające na zachowaniu proporcji pomiędzy roślinami regenerującymi glebę, a roślinami ją wykorzystującymi. Wykształcony profil produkcji zwierzęcej winien być utrzymany przy czym wskazane mogłoby być uproszczenie produkcji – koncentrowanie się na 1-2 działalnościach w produkcji zwierzęcej, w produkcji roślinnej dążenie do zapewnienia wystarczającej ilości pasz, szczególnie niezbędnych dla posiadanego inwentarza,
- c) zagospodarowanie terenów rolniczych Parku:
 - Park, obok terenów stanowiących miejsce rekreacji i turystyki, posiada znaczny obszar ziemi rolniczej. Wykorzystanie prawidłowe i racjonalne użytków rolnych, musi być na terenie Parku ściśle synchronizowane z koniecznością ochrony środowiska przyrodniczego. Rozwój ruchu turystycznego i rekreacji na terenie Parku zwiększa w sezonie letnim popyt na artykuły rolnicze nie wymagające przemysłowego przetwarzania, takie jak: mleko i jego gospodarcze przetwory,
 - w strefach waloryzacyjnych „I” (Pierwszych) i „0” (Zerowych) zaleca się na gruntach rolnych wprowadzenie programów rolno-środowiskowych,
 - należy przestrzegać zasad nawożenia gleb gnojowicą zgodnie z ustawą z dnia 26 lipca 2000 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 89, poz.991),
 - postuluje się zakaz realizacji obiektów inwentarskich opartych o gnojowicowy system chowu zwierząt,
 - kompostowanie obornika lub innych nawozów organicznych musi być zabezpieczone przed wpływem warunków atmosferycznych oraz przesiąkaniem do wód podskórnych;
- 3) w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej:
 - a) zaopatrzenie w wodę:
 - sprzyjające warunki hydrogeologiczne i dobra jakość wód w głębszych, nie wymagających specjalnych procesów uzdatniających, dają podstawy do programowania zbiorowego zaopatrzenia w wodę jednostek osadniczych, z wodociągów lokalnych bądź grupowych,
 - wykorzystane winny być do tego celu, w maksymalnym stopniu, istniejące, wydajne odwierty studzienne. Odwierty studzienne wykonane w dorzeczu rzeki Krutyni, jak np. w przypadku hydroforni w Ukcie powinny służyć wyłącznie miejscowościom położonym w obrębie tego dorzecza.
 - W celu ochrony środowiska, jak i podniesienia standardu życia ludności zamieszkałej w Parku należy dążyć do objęcia możliwie całą ludność zamieszkałą w Parku i jego otulinie, realizując równolegle w miarę możliwości kanalizację sanitarną w myśl przyjętych zasad dla Parku,
 - b) kanalizacja sanitarna:
 - specyficzne cechy terenu, rodzaj zagospodarowania przestrzennego oraz wysokie wymagania stawiane w zakresie ochrony i kształtowania środowiska, wymagają, aby w działalności dotyczącej gospodarki ściekami uwzględniać następujące podstawowe uwarunkowania:
 - przy projektowaniu systemów kanalizacji sanitarnej należy przewidywać III stopień oczyszczania ścieków, zapewniający nie przekraczania naturalnej chłonności odbiorników, czyli dopuszczalnego poziomu dopływu fosforu i azotu w skali rocznej.

- w ustaleniu technologii ścieków, jako niezbędne ogniwo, winno być stosowane oczyszczanie roślinne. Wyklucza się bezpośrednie odprowadzenie oczyszczonych ścieków do jezior, lecz w sposób pośredni poprzez możliwie najdłuższe odcinki cieków,
- w przypadku miejscowości położonych w zlewni rzeki Krutyni, wyklucza się odprowadzenie oczyszczonych ścieków do rzeki Krutyni, od Jeziora Krutyńskiego do Bełdanów, lecz do oczyszczalni zbiorczych w Rucianem-Nidzie i Spychowie;
- w dążeniu do ograniczania ilości ścieków należy stosować oszczędne gospodarowanie wodą i nie lokalizować obiektów i technologii wodochłonnych w miastach: Mikołajki, Ruciane-Nida, Orzysz oraz na terenach zlewni jezior, rzek i innych cieków wpływających na tereny Parku;
- priorytetowo należy potraktować rozwiązania gospodarki ściekowej w ośrodkach turystycznych, powstających w Parku bądź w otulinie z uwagi na degradujący wpływ ścieków na jeziora: Mikołajskie, Bełdany, Śniardwy, Seksty, Tyrkło, Zdrużno, Mokre i Wągiel,
- należy wykonać inwestycje umożliwiające odbiór ścieków jachtowych przy większych ośrodkach i stanicach wodnych na szlaku WJM (Mikołajki, Ruciane-Nida, Piaski, Wierzba Nowe Guty, Zdory),
- c) przy projektowaniu oczyszczalni ścieków należy uwzględnić technologie pozwalające na redukcję zanieczyszczeń oraz nadmiaru biogenów do poziomu dopuszczalnego, zgodnego z aktualnie obowiązującymi przepisami z uwzględnieniem naturalnej chłonności odbiornika,
- d) w miejscowościach położonych nad jeziorami, w których projektuje się nowe zainwestowanie, wskazane jest wykonywanie sieci wodociągowej równoległe z siecią kanalizacyjną oraz obiektami utylizacji ścieków,
- e) w miejscowościach położonych nad jeziorami i rzeką Krutynią, w których już istnieje sieć wodociągowa priorytetowo należy potraktować gospodarkę ściekową z uwzględnieniem kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków bądź systemów przesyłowych tłocznych,
- e) stan w dziedzinie ciepłownictwa na obszarze Parku i w jego sąsiedztwie, wskazuje na potrzebę traktowania większych źródeł ciepła w Mrągowie, Mikołajkach, Orzyszu, Pisz i Rucianem-Nidzie jako potencjalne źródła zagrożenia dla środowiska Parku.
- f) W związku z tym uznaje się za niezbędne podjęcie następujących ustaleń:
 - należy uznać, że na obszarze Parku i otuliny rozwiązaniem w zakresie grzewczych potrzeb sieci osadniczej powinien być przewodowy gaz ziemny lub olej opałowy lub biomasa. W okresie przejściowym należy stosować preferencje dla bezprzewodowej dystrybucji gazu z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych,
 - w wypadkach adaptacji istniejącej kotłowni należy poddać je modernizacji celem zmniejszenia zanieczyszczeń do pożądaných wskaźników,
 - dla adaptowanych sezonowych obiektów turystycznych jako źródło ciepła dla potrzeb
 - gospodarczych należy przyjmować energię elektryczną i gaz. Dla obiektów czynnych przez cały rok można dopuszczać kotłownie wbudowane z właściwymi urządzeniami zapewniającymi zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do pożądaných wskaźników,
 - kotłownie miejskie i zakładowe, położone w Mrągowie, Rucianem-Nidzie, Mikołajkach, Pieckach, Orzyszu należy zmodernizować poprzez zastosowanie kotłów z paleniskami fluidalnymi i wysokosprawnymi urządzeniami odpylającymi i odsiarczającymi,
 - niezbędne jest prowadzenie pomiarów emisji i imisji zanieczyszczeń powietrza w wybranych punktach Parku i określanie stopnia zanieczyszczeń
- 4) w zakresie gospodarki wodnej:
 - a) należy ustabilizować stan Wielkich Jezior Mazurskich (Śniardwy, Bełdany, Mikołajskie) na rzędnej w przedziale 115,90-116,20 m z uwagi na tarliska ryb oraz lęgowiska i żerowiska ptaków; decyzja w tej sprawie winna zostać podjęta niezwłocznie; nie można tolerować dalej sytuacji degradującej jeziora, w systemie WJM musi być prowadzona gospodarka wodna jak na zbiorniku retencyjnym; wyrównanie odpływów pozwoli chociażby na podwyższenie przepływów

niżówkowych w rzekach Pisa i Narew; tym samym na zwiększenie ich zdolności regeneracyjnej i atrakcyjności turystycznej;

- b) funkcję ochrony gleb i wody przed degradacją w całej zlewni jeziora Śniardwy melioracje winny pełnić przez dobór właściwych rozwiązań technicznych wprowadzenie urządzeń spełniających przede wszystkim funkcje ekologiczne. Dodatkowym warunkiem musi być przy tym zasada trwałości wszystkich elementów przyrodniczych krajobrazu.
- c) w zlewni jeziora Śniardwy melioracje winny być zatem projektowane i wykonywane z uwzględnieniem następujących zasad: prymatu funkcji ekologicznej i rekreacyjnej terenu oraz trwałości wszystkich elementów przyrodniczych krajobrazu,
- d) w celu uniezależnienia poziomu wód dolnego biegu rzeki Krutyni od poziomu wód WJM i utrzymania na rzece maksymalnych stanów z uwagi na ochronę biotopów ptaków, płazów i tarlisk ryb należy podpiętrzyć rzekę bez (przetamowania) w rejonie mostu drogowego w Iznocie, a w celu dotlenienia wód rzeki należy wykonać bystrze w rejonie byłego mostu kolejowego w Ukie poprzez narzut z głazów i kamieni,
- e) melioracje nie mogą:
 - powodować trwałych zmian krajobrazu, m.in. przez niwelację zagłębień terenowych ani przez ich osuszanie,
 - lustro wody w zagłębieniach winno być stabilizowane w sposób gwarantujący napętnienie w latach średnich,
 - karczować bez uzasadnionej potrzeby drzew i krzewów na trasach urządzeń melioracyjnych,
 - likwidować potorfii i zakrzaczeń na terenach zdewastowanych,
 - likwidować zadrzewień na użytkach zielonych,
 - likwidować biotopów bagiennych,
 - zmieniać poziom jezior,
 - zmieniać poziomy wód gruntowych na terenie Mazurskiego Parku Krajobrazowego bez zgody Dyrekcji Parku,
 - meliorować gleb organicznych użytków zielonych bez zapewnienia nawodnień efektywnych.
- f) ograniczenie do minimum stosowania melioracyjnych urządzeń technicznych na gruntach ornych i zastępowanie ich zabiegami agromelioracyjnymi, zwiększającymi m.in. rotację gleb; stosowanie zabudowy biologicznej cieków (obsadzanie drzewami krzewami w miejsce zabudowy technicznej);
- g) pozostawianie w stanie istniejącym wszystkich kotlin bezodpływowych, zagłębień terenowych, wykorzystując je na przepływowe odbiorniki wód dymarskich lub na zbiorniki buforowe na ciekach, które będą pełniły rolę biofiltrów lub bioakumulatorów. Wydaje się możliwe utworzenie takiego zbiornika np. na ujściowym odcinku Snopkowskiej Strugi w okolicy miejscowości Karwik;

5) w zakresie gospodarki rybackiej:

- a) w Parku i jego otulinie wprowadza się alokację jezior o następujących głównych funkcjach:
 - jeziora o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych: Mokre, Uplik, Zdrużno, Zdrężno, Kołowin, Kołowinek, Majcz Wielki, Majcz Mały, Skarp, Duś, Jerzewko, Sęczek, Borkowskie, Fłos, Płociczno, Jaśkowskie, Wesołek, Jegocin Duży, Zatoka Wygryńska, część Płn., Zatoka Łuknańska Śniardwy, Kaczerajno oraz już objęte ochroną rezerwatową,
 - jeziora, których główną funkcją jest gospodarka rybacka,
 - jeziora, których główną funkcją jest gospodarka rybacko-wędkarska,
 - jeziora, których główną funkcją jest użytkowanie rekreacyjne,
- b) ogólne zasady gospodarki rybackiej:
 - status Parku, a także bezsprzeczne gospodarcze walory jezior tego terenu, stawiają określone wymagania przed gospodarką rybacką, poza oczywistą koniecznością prowadzenia gospodarki

maksymalnie racjonalnej i jednocześnie zmierzającej do utrzymania równowagi w środowisku przyrodniczym. w jeziorach położonych na terenie Parku należy:

- kontynuować zarybianie węgorzem,
- zintensyfikować gospodarkę sieją i sielawą,
- utrzymać jak największą różnorodność gatunkową ryb rodzimych, dostosowaną do odpowiednich typów ekosystemów wodnych,
- na całym terenie Parku całkowicie zakazać wprowadzania do jezior jakichkolwiek gatunków obcych dla rodzimej ichtiofauny. Zakaz ten jest konieczny z uwagi na to, że introdukcja gatunków obcych wiąże się z niebezpieczeństwem rozprzestrzeniania się chorób ryb dotychczas nie występujących naszym kraju,
- zakazać stosowania agregatów elektrycznych do połowów ryb,
- utworzyć obręby ochronne z całorocznym zakazem połowów, obejmujące najważniejsze akweny tarliskowe Parku takie, jak: Zatoka Łuknańska Śniardw, jezioro Łuknajno, jezioro Kaczerajno, Zatoka Iznocka i Wygryńska Bełdanów, jezioro Warnoły z Zatoką Szyba, jezioro Gardyńskie z Malinówkiem i Jerzewkiem, jezioro Duś, Jezioro Krutyńskie, jezioro Kołowin i Kołowinek oraz rzeka Krutynia na odcinku od Ingrowego Gruntu k. N. Ukty do Jeziora Gardyńskiego z wyjątkiem rejonu osady Nowy Most.
- zaniechać wędkarskiego użytkowania drobnych zbiorników, zwłaszcza jezior dystroficznych,

c) jeziora na terenie Parku należy pozostawić w zasobach Skarbu Państwa,

6) w zakresie ochrony powierzchni ziemi i jej struktur geomorfologicznych oraz gleb, wprowadza się zakaz:

- a) dokonywania zmian ukształtowania rzeźby terenu za wyjątkiem zmian niezbędnych dla realizacji celów Parku lub zadań związanych z uznanymi jego funkcjami,
- b) eksploatacji żwiru piasku i innych kopalin, w tym eksploatacji gładów narzutowych i ich wywożenia; istniejące miejsca poboru żwiru lub piasku muszą być zamknięte i zrehabilitowane,
- c) zrywanie gleby lub zasypywanie jej żwirem i piaskiem,
- d) działalności gospodarczej i budownictwa na stromych zboczach wzgórz, powodujących erozję gleb;

7) w zakresie walorów krajobrazowych i wartości kulturowych;

a) zadrzewienia i zakrzewienia; z racji istotnej roli ekologicznej i estetycznej spełnianej przez te dwa rodzaje zieleni, zwłaszcza na terenach otwartych, użytkowanych rolniczo, plan wskazuje na konieczność ich szczególnej ochrony i kultywacji oraz ustala zakaz wycięcia bez zgody Zarządu Parku. Dla wybranych fragmentów Parku powinny być sporządzone właściwe plany zadrzewienia, spełniające wymogi dendrologiczno-siedliskowe i estetyczno-krajobrazowe.

b) w miarę sprzyjających warunków winny być odnawiane dawne remizy i enklawy śródpolne oraz aleje przydrożne.

c) zabudowa; z dwu zasadniczych rodzajów zabudowy, występujących w krajobrazach Parku – wiejskiej i rekreacyjnej, na wyróżnienie i ochronę zasługuje zabudowa wsi, przede wszystkim dawna, którą charakteryzuje podporządkowanie właściwościom przyrodniczym środowiska i naturalnym, fizjograficznym cechom terenu. Znajduje to swój wyraz w prostych, spokojnych formach architektonicznych, powściągliwym zdobnictwie oraz w stonowanym kolorystyce powszechnie stosowanych miejscowych materiałów – drewno, kamień, cegła i dachówka ceramiczna. Formy te należy bezwzględnie kontynuować na terenie Parku;

d) ochrona walorów zabudowy wiejskiej wymaga przestrzegania następujących zasad:

- istniejące układy przestrzenne poszczególnych wsi oraz ich zabudowa winny być zachowane i poddane kompleksowej rewaloryzacji, której podstawą winny być plany zagospodarowania przestrzennego, sporządzane na bazie wytycznych konserwatorskich lub właściwych opracowań historyczno-kulturowych ustalających zasięgi przestrzenne zabytkowych niw siedliskowych i zasady ich ochrony.

Rewaloryzacja niw siedliskowych i zabudowy wspomagana kredytowo i dotacyjnie przez fundacje, samorządy i budżet państwa, stanowi jedno z głównych zadań Parku,

- nowe obiekty budowlane, niezbędne dla uznanych funkcji Parku powinny być lokalizowane na terenach zwartej zabudowy wsi,
- wydanie pozwoleń na budowę obiektów nowych i przebudowę istniejących powinno być uzależnione od właściwego poziomu architektonicznego projektów technicznych i po ich - pozytywnym zaopiniowaniu przez dyрекcję Parku,
- zabudowa służąca funkcjom turystyczno-krajoznawczym Parku, zarówno istniejąca jak i projektowana powinna nawiązywać, pod względem architektonicznym, do cech i wyrazu tradycyjnej zabudowy Parku i nie powodować powstawania w krajobrazie silnie eksponowanych dominant,
- wszelkie szyldy i reklamy mogą być stawiane wyłącznie w miejscowościach po uzgodnieniu z dyрекcją Parku

e) należy utworzyć Park Kulturowy pod patronatem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków obejmujący teren następujących wsi: Ukta, Nowa Ukta, Gałkowo, Iwanowo, Kadzidłowo, Wojnowo, Choszczka, Zameczek, Śwignajno, Osiniak, Wólka,

f) harmonijność krajobrazu; duże znaczenie dla środowiska i harmonijności kulturowych fragmentów krajobrazu Parku ma zabudowa rozproszona (kolonijna) przeważnie występująca w postaci zagród rolniczych lub osad związanych z gospodarką leśną a także domów letniskowych. Jej wpływ na otoczenie jest zdecydowanie negatywny. Obserwowany obecnie, nasilony trend rozwoju zabudowy rozproszonej – niekontrolowanej, z racji cywilno-prawnego obrotu ziemią, zagraża zdegradowaniem krajobrazu otwartych (rolniczych) terenów Parku; konieczny jest zakaz zabudowy wybranych terenów rolnych i leśnych poza zwartą zabudową wsi w obrębie Parku, kluczowych w ochronie jego przyrody i krajobrazu oraz ustalenie zakazu wydawania pozwoleń na budowę obiektów zbędnych lub szkodliwych dla celów i zadań Parku;

8) w zakresie modernizacji i użytkowania dróg:

a) wewnętrzny system komunikacyjny Parku i jego powiązania z układem zewnętrznym plan adaptuje, postulując wprowadzenie następujących zmian, niezbędnych w celu wyeliminowania względnie zmniejszenia do minimum sytuacji konfliktowych ze środowiskiem. W związku z powyższym uznaje się za konieczne podjęcie działań w zakresie ograniczenia ruchu poprzez:

- ograniczenie szybkości i zakaz zatrzymywania się pojazdów dla ochrony zwierząt przechodzących swoimi ciągami przez drogi kołowe w miejscach wskazanych powinny być ustanowione na drogach: Ukta-Mikołajki (nr 609), Piecki-Ukta (nr 610), Kołowiek-Lipowo-Skrzyż (nr 1749 N), Krutyń-Skrzyż (nr 1773 N), Rosocha-Skrzyż Zakręt (nr 1773 N), Stare Kielbonki-Koczek (nr 1700 N), Bobrówko-Zelwagi (nr 1775 N), Jakubowo-Piecki (nr 1747 N), Onufryjowo-Popielno (nr 1777 N), Nowy Most-Iznota (nr 1644 N), Łuknajno-Dziubiele (nr 1696 N), Bobrówko-Strzałowo-Lipowo (nr 609),
- ograniczenie ruchu publicznego na poniższych drogach wyłącznie do tras rowerowych, z wyłączeniem zmotoryzowanego ruchu publicznego, ze względu na ich przebieg przez tereny o wysokich walorach przyrodniczo-ekologicznych:
- Niedźwiedzi Róg - Snopki do skrzyżowania z drogą Wejsuny-Pisz; Wygryny-Kamień, (na odcinku leśnym); Krutyń – Gałkowo z dopuszczeniem do ruchu konnego;

b) inne ograniczenia:

- dla odcinków dróg położonych w sąsiedztwie brzegów jezior i rzek wykonywać, w ramach ich modernizacji, odprowadzenie wód deszczowych do odbiorników zapewniających zabezpieczenie wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami,
- należy wprowadzić zakaz używania żużla i popiołów do ulepszania nawierzchni dróg, stosować zaś materiały takie jak żwir, kruszywo łamane, mieszanki optymalne bądź nawierzchnie betonowe; na odcinkach leśnych dotychczasowe drogi gruntowe nie mogą być utwardzane materiałem asfaltowo-smołowym bitumicznym i betonem;

c) potrzeby parkingowe:

- walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku sprzyjają rozwojowi ruchu krajoznawczego;
- w miejscach i miejscowościach o większej atrakcyjności, należy zabezpieczyć w planach miejscowych tereny pod budowę parkingów;
- d) wprowadzenie ograniczenia prędkości w miejscowościach na terenie Parku i zainstalowanie automatycznych radarów,
- e) do wód stojących zaliczanych do I i II klasy czystości nie należy odprowadzać ścieków opadowych z dróg bezpośrednio bez ich oczyszczenia,

9) w zakresie ograniczenia hałasu;

- a) hałas jest czynnikiem uciążliwym dla ludzi jak i zwierząt na terenie Parku, stąd należy ograniczać jego uciążliwość poprzez:
- tworzenie pasów zieleni izolacyjnej przy drogach krajowych przechodzących w bezpośrednim sąsiedztwie Parku i w jego otulinie oraz ustalenie strefy uciążliwości dla dróg krajowych,
 - stworzenie pasów zieleni izolacyjnej (zadrzewień i zakrzewień), oddzielających większe jednostki osadnicze od cennych przyrodniczo terenów leśno-polnych i wodnych,
 - całkowity zakaz używania skuterów wodnych, łodzi silnikowych, wytwarzających hałas na wodach powyżej 50 dB, motolotni, helikopterów (poza akcjami ratunkowymi), samolotów poniżej pułapu 2000 m nad strefami rezerwatowymi (poza akcjami ratunkowymi),
 - zakaz organizowania rajdów samochodowych i motokrosowych,
 - organizowania pokazów sztucznych ogni, wyłącznie w uzgodnieniu z Dyrekcją Parku, w miejscach nie kolidujących z ochroną dzikich gatunków zwierząt,
 - zakaz odstraszenia zwierząt łownych metodą armatek.

10) w zakresie energetyki:

a) w celu ograniczenia uciążliwości urządzeń elektroenergetycznych należy:

- zrezygnować z prowadzenia linii 110 KV przez teren Parku, budować nowe linie średniego i niskiego napięcia jako kablowe, nowe i modernizowane stacje transformatorowe wykonywać jako kubaturowe, wkomponowane w zabudowę,
- przy programowaniu remontów i modernizacji istniejących linii napowietrznych przewidywać ich skablowanie kablem podziemnym. W pierwszej kolejności powinny być uwzględnione odgałęzienia lub linie na ciągach przelatującego ptactwa w okolicach jeziora Łuknajno, Woźnic, Gałkowa i Niedźwiedziego Rogu, linie Tuchlin-Suchy Róg, Krutyń-Rosocha-Zgon, Ukta-Kołowin, Ukta-Kadziłtowo-Bobrowko-Nowy Most, Śwignajno-Wygryny-Kamień-Iznota, Lipowo-Strzałowo-Lisunie.

11) w zakresie gospodarki odpadami - należy w możliwie krótkim czasie zlikwidować i zrehabilitować tymczasowe wysypisko w miejscowości Wólka, położone na lokalnym wododziale, stanowiące zagrożenie dla wód podziemnych tej części Parku;

§ 5. Wskazanie obszarów udostępnionych dla celów naukowych, rekreacyjnych i amatorskiego połowu ryb i dla innych form gospodarowania oraz określenie sposobów korzystania z tych obszarów:

1. Wykorzystanie naukowe:

- 1) badania naukowe mogą być prowadzone na obszarze całego Parku, prace magisterskie i licencjackie o charakterze terenowym należy wykonywać poza rezerwatami przyrody; Park powinien kontynuować nawiązaną współpracę z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, Uniwersytetem Warszawskim, Uniwersytetem Jagiellońskim, Uniwersytetem Łódzkim, Instytutem Ochrony Przyrody PAN w Krakowie oraz Wszechnicą Mazurską w zakresie wykonywania na jego terenie prac: habilitacyjnych, doktorskich, magisterskich, licencjackich, inżynierskich, monitoringu roślin zagrożonych i ginących, stałych badań populacyjnych nad ssakami, inwentaryzacji najlepiej zachowanych ekosystemów, reintrodukcji rzadkich zwierząt (np. ryś, cietrzew), stałych badań ornitologicznych na wybranych obszarach, stałych badań entomologicznych, badań genetycznych rodzimych gatunków drzew;

2) prowadzenie badań i monitoringu przyrodniczego:

- a) monitoring zbiorowisk leśnych i nieleśnych, stanowisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt,
- b) prowadzenie dokumentacji fotograficznej,
- c) monitoring głazów i głazowisk wraz z dokumentacją fotograficzną,
- d) badania nad biologią łosia, rysia, wilka, żółwia błotnego,
- e) prowadzenie badań na bazie Stacji Terenowej w Urwińcu Zakładu Ekologii Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego z zakresu ekologii i biologii gatunków na obszarze przyległym do rezerwatu przyrody „Jezioro Łuknajno”,
- f) monitorowanie stanu czystości jezior, flory i fauny wodnej wybranych jezior Parku.

2. Wykorzystanie dydaktyczne i edukacyjne:

3) działalność edukacyjna:

- a) prowadzenie dotychczasowych form edukacji z wprowadzeniem nowych o charakterze stacjonarnym na bazie nowo utworzonego Ośrodka Edukacji Przyrodniczo-Kulturowej „Mazurska Stodoła” przy Mazurskim Parku Krajobrazowym w wyremontowanej, zabytkowej ponad stuletniej stodole mazurskiej w centrum Krutyni,
- b) ukierunkowanie działalności edukacyjnej na formy stacjonarne – warsztaty, głównie dla nauczycieli, wykłady, projekcje filmów, przygotowanie ekspozycji roślin – zielnik, tematycznych plansz edukacyjno-informacyjnych,
- c) utworzenie przy pomocy środków zewnętrznych ośrodka turystyki przyrodniczej, o randze międzynarodowej, na bazie budynku gospodarczego byłego folwarku Ługanie przy rezerwacie biosfery „Jezioro Łuknajno”,
- d) utworzenie pracowni tkackiej,
- e) utworzenie pracowni garncarskiej,
- f) prowadzenie działalności wydawniczej ze zwróceniem uwagi na zachowanie walorów krajobrazowych – kulturowych-histerycznych;

4) archiwizacja kulturowa oraz inwentaryzacje cmentarzy:

- a) monitorowanie zmian w zasobach dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza w zakresie stanu obiektów budowlanych proponowanych do wpisu do rejestru zabytków oraz pozostałych obiektów o dużej wartości i kulturowej,
- b) inwentaryzacja cmentarzy oraz elementów z nimi związanych: płyt nagrobnych, krzyży, bram, ogrodzeń,
- c) inwentaryzacja obiektów historycznych mających szczególne znaczenie,
- d) kulturowe: kurhanów, grodzisk, wałów obronnych, kopców strażniczych,

5) prowadzenie monitoringu ruchu turystycznego:

- a) monitorowanie intensywności ruchu kajakowego na rzece Krutyni
- b) monitorowanie łodzi na rzece Krutyni
- c) monitorowanie ruchu samochodowego związanego z obsługą ruchu kajakowego szlaku Krutyni

3. Wykorzystanie turystyczne i rekreacyjne:

1) turystyka wodna i żeglarstwo:

- a) likwidacja lub przeniesienie na inne tereny ośrodków o niskim standardzie użytkowym i technicznym, wykluczenie prolongowania terminów dzierżaw gruntów,
- b) pola namiotowe powinny być traktowane jako obiekty przeznaczone głównie dla turystyki wodnej – w wyjątkowych przypadkach dostępne dla samochodów i motocykli,

- c) ograniczenie presji turystycznej na południowo-zachodni brzeg Śniardw w rejonie jeziora Warnołty i na północno-zachodni brzeg Śniardw w rejonie Zatoki Łuknańskiej i Lasu Łuknańskiego,
- d) ośrodki turystyki wodnej lokalizować na terenach zabudowy byłych folwarków Państwowego Gospodarstw Rolnych w Kwiku i Suchym Rogu,
- e) pola namiotowe lokalizować na gruntach wsi Zdory (Pod Lipą), przy wypływie strugi Wyszki, na zachód od wsi Kwik oraz po południowej i północnej stronie wsi Nowe Guty,
- f) przystanie żeglarskie lokalizować w rejonach wsi Zdory, Kwik, Nowe Guty, Okartowo, Suchy Róg, Popielno;
- g) stację ratownictwa wodnego zlokalizować przy wsi Dziubiele, obecna stacja mogłaby pełnić rolę punktu obserwacyjnego dla części akwenu niewidocznej z Dziubiel; stacja w Okartowie powinna być zagospodarowana jako przyszły punkt obserwacyjny WOPR i przystań żeglarska,
- h) zachowanie walorów przyrodniczych szlaku Krutyni wymaga:
 - organizowania spływów kajakowych i łodziami dozwolone na zasadach określonych w „Regulaminie korzystania ze szlaku rzeki Krutyni na odcinku od Sorkwit do jeziora Beldany wraz z dopływami w celach turystycznych” – zapisanymi częściowo w strefach wyróżnionych w §6,
 - miejsca wodowania i odbierania kajaków wyznacza się w uzgodnieniu z Dyrekcją Parku, przy czym punkty cumowania kajaków muszą być zabezpieczone drewnianymi belkami, chroniącymi brzeg przed erozją i niszczeniem nadbrzeżnej roślinności,
 - pola namiotowe będą wyznaczone przez Dyrekcję Parku w zależności od miejsc występowania szczególnie chronionych rzadkich okazów fauny i flory,
 - podstawowymi obiektami zagospodarowania szlaku „Krutyni” będą nadal stacje wodne usytuowane w Zgonie, Cierpiętach, Krutyni i Ukie i Kamieniu. Rozwój stacji w Nowym Moście powinien być ograniczony a stacja położona na półn. wschód od Ukty winna być przeniesiona w obręb terenów zabudowanych tej miejscowości,

2) turystyka krajoznawcza i pobytowa:

- wycieczki krajoznawcze autokarowe, organizowane, liczące 30-u, 40-u uczestników muszą zgłaszać wejście na ścieżki przyrodnicze i do rezerwatów przyrody w dyrekcji Parku,
- statki Żeglugi Mazurskiej mogą pływać po wyznaczonych wodach Parku wyłącznie w godzinach dziennych ustalonych z dyrekcją Parku,
- wędrownie obozy młodzieżowe piesze i rowerowe, w grupach po ok. 20 osób na szlakach po drogach leśnych i polnych mogą poruszać się po wyznaczonych trasach wokół jezior Śniardwy, Beldany, Mikołajskie, Mokre, Zdrużno i innych,
- podstawowymi obiektami zagospodarowania szlaków winny być schroniska szkolne i stacje turystyczne w odpowiednich wiejskich budynkach mieszkalnych organizowane przez właścicieli, Dyrekcję Parku, Fundacje lub inne jednostki,
- wycieczki osób indywidualnych, grup rodzinnych, piesze i rowerowe, a ponadto konne w siodle lub zaprzęgu, mogą odbywać się po wyznaczonych szlakach oraz po szlakach o charakterze profesjonalnym, wyznaczonych przez Dyrekcję Parku,
- wędkarstwo amatorskie, może odbywać się w miejscach wyznaczonych nie kolidujących z ochroną rzadkich gatunków zwierząt,

§ 6. Wprowadza się następujące ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy, planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych:

1. W zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania na obszarze Parku:

- 1) istniejące układy przestrzenne poszczególnych wsi oraz ich zabudowa winne być zachowane i poddane kompleksowej rewaloryzacji, poprzez remonty i odbudowę zniszczonych obiektów na wzór historycznej zabudowy,
- 2) nowe obiekty budowlane, powinny być lokalizowane na terenach zwartej zabudowy wsi,
- 3) wydanie pozwoleń na budowę obiektów nowych i przebudowę istniejących powinno być uzależnione od właściwego poziomu architektonicznego projektów technicznych i po ich pozytywnym zaopiniowaniu przez dyrekcję parku.

2. W zakresie zagospodarowania jednostek przestrzennych:

- 1) wytycza się strefy przyrodniczo-krajobrazowe:
 - a) strefa „0” Zerowa, Rezerwatowa – obejmuje istniejące i projektowane rezerваты przyrody wraz z ich strefami buforowymi lub tereny o podobnie wysokich walorach przyrodniczych; w strefach „0” (Zerowych) obowiązuje zakaz wznoszenia nowych obiektów budowlanych:
 - strefa 0R1 „Jezioro Łuknajno” (gm. Mikołajki) – rezerwat biosfery, obszar Ramsar; unikalne ekosystemy wodno-błotne o znaczeniu międzynarodowym, ostoją ptaków i łośia,
 - strefa 0R2 „Krutynia Dolna - Jezioro Gardyńskie” (gm. Mikołajki, Ruciane-Nida) – unikalne ekosystemy wodno-błotne i leśne o znaczeniu europejskim, ostoją rysia i łośia,
 - strefa 0R3 „Jeziora - Majecz Wielki, Lisunie” (gm. Mikołajki, Piecki) – wybitne wartości przyrodnicze ekosystemów wodnych,
 - strefa 0R4 „Jezioro Klimunt - Pierwos” (gm. Piecki) – wybitne wartości przyrodnicze i ekologiczne terenów leśno-jeziornych, ostoją rysia,
 - strefa 0R5 „Jezioro Mokre - Krutynia Górna” (gm. Piecki) – wybitne wartości przyrodnicze i krajobrazowe rynny polodowcowej oraz ekosystemów wodnych i leśnych,
 - strefa 0R6 „Jeziora: Uplik, Zdrużno” (gm. Piecki, Świętajno) – bardzo cenne ekosystemy wodne, żerowiska ptaków drapieżnych,
 - strefa 0R7 „Krutynia Środkowa - Głazowisko Wojnowo-Rosocha” (gm. Ruciane-Nida, Piecki) – ważny szlak migracyjny ptaków, ssaków ziemno-wodnych i płazów, duże walory geomorfologiczne – unikalna morena z dużą ilością głazów narzutowych,
 - strefa 0R8 „Jezioro Skarp” (gm. Piecki) – bardzo cenny ekosystem wodny w terenie sandru,
 - strefa 0R9 „Las Wygryński” (gm. Ruciane-Nida) – bardzo cenne ekosystemy leśne, biotopy orlika krzykliwego, kani rudej i czarnej, ostoja rysia,
 - strefa 0R10 „Las Ruciański” (gm. Ruciane-Nida) – bardzo cenne ekosystemy leśne,
 - strefa 0R11 „Półwysep Kusnort i Zatoka Łukniańska” (gm. Mikołajki) – bardzo cenne ekosystemy leśne i wodno-błotne, biotopy ptaków drapieżnych i wodno-błotnych,
 - strefa 0R12 „Jezioro Warmołty z Zatoką Szyba” (gm. Ruciane-Nida) – bardzo cenne wartości przyrodnicze, ostoją ptaków wodno-błotnych i drapieżnych,
 - strefa 0R13 „Blankowa Struga-Kaczerajno” (gm. Pisz, Ruciane-Nida) – bardzo cenne wartości przyrodnicze, ostoją ptaków wodno-błotnych i drapieżnych,
 - strefa 0R14 „Jezioro Jegocin” (gm. Pisz, Ruciane-Nida) – bardzo cenny ekosystem wodny w terenie sandru,
 - b) strefa „IE” Pierwsza, Ekologiczna; – obejmuje dużą część obszarów leśnych Parku, niektóre cenne przyrodniczo tereny rolnicze wraz z ich terenami zabudowanymi oraz cenniejsze tereny wodne; obszary tej strefy odgrywają bardzo ważną rolę w równowadze ekologicznej Parku, stanowiąc ostoję wielu rzadkich gatunków roślin i zwierząt; w strefach IE (Pierwszych Ekologicznych) obowiązuje zakaz wyznaczania nowych siedlisk budowlanych:
 - strefa IE1 „Las Łukniański” (gm. Mikołajki, Orzysz) – istotne znaczenie dla utrzymania równowagi ekologicznej północnej części Parku a szczególnie dla jeziora Łuknajno; ostoją bielika i rybołowa,

- strefa IE2 „Las i Niwa Polna Suchego Rogu” (gm. Orzysz) – szczególne znaczenie dla utrzymania równowagi ekologicznej północnej części jeziora Śniardwy; ptaków drapieżnych i drobnych śpiewających.
- strefa IE3 „Wyspy Śniardw” (gm. Pisz) – duże znaczenie dla utrzymania równowagi ekologicznej południowej części jeziora Śniardwy; ważny rejon żerowiskowy ptaków drapieżnych i wodno-błotnych,
- strefa IE4 „Szeroki Ostrów” (gm. Pisz) – cenne wartości naukowe, przyrodnicze, turystyczne; duże walory krajobrazowe związane z klifem zachodniego wybrzeża półwyspu,
- strefa IE5 „Lasy Jegocińskie” (gm. Pisz) – duże znaczenie przyrodnicze, ważny teren w ochronie ptaków drapieżnych,
- strefa IE6 „Lasy Popielna i Łąki Warnowskie” (gm. Ruciane-Nida) – cenne wartości przyrodnicze oraz ważna rola w utrzymaniu równowagi ekologicznej w rejonach jezior Beldany i Warny; obszar gniazdowania bielika i duża ostoja zwierzyny płowej oraz introdukowanej (konik polski) przez Zakład Doświadczalny PAN w Popielnie,
- strefa IE7 „Niwa Polna Woźnic i Dybowa” (gm. Mikołajki) – cenne wartości przyrodnicze, strefa ochronna dla stref 0R1 i 0R11,
- strefa IE8 „Las Guzianka” (gm. Ruciane-Nida) – duże wartości przyrodnicze oraz rola buforu wobec niekorzystnego oddziaływania miasta Ruciane-Nida na cenne obszary Parku,
- strefa IE9 „Las i Niwa Polna Iznoty i Kamienia” (gm. Ruciane-Nida) – duże wartości przyrodnicze; funkcje strefy ochronnej dla strefy 0R2 i 0R9,
- strefa IE10 „Niwa Polna i Siedliskowa Bobrówka” (gm. Piecki) – cenne biotopy ptaków drapieżnych i bociana czarnego; funkcja strefy buforowej dla strefy 0R2 i 0R4,
- strefa IE11 „Niwa Polna i Siedliskowa Nowej Ukty” (gm. Ruciane-Nida) – ważny obszar ochronny populacji bociana białego, żurawia, czajki i derkacza; funkcja ochronna i dla stref 0R2 i 0R4,
- strefa IE12 „Niwa Śwignajna” (gm. Ruciane-Nida) – duże znaczenie ekologiczne i przyrodnicze, ostoja drobnych ptaków śpiewających, błotniaków i dzików; strefa ochronna dla strefy 0R2,
- strefa IE13 „Niwa Klasztorna i Wojnowa” (gm. Ruciane-Nida) – duże walory geomorfologiczne, przyrodnicze i kulturowe,
- strefa IE14 „Las Gałkowski” (gm. Ruciane-Nida) – duże znaczenie ekologiczne; las glebochronny, wzorcowa powierzchnia glebowa,
- strefa IE15 „Niwa Polna Gałkowa, Zameczka i Chostki” (gm. Piecki, Ruciane-Nida) – duże znaczenie przyrodnicze i krajobrazowe, funkcja ochronna dla strefy 0R7,
- strefa IE16 „Pobrzeże Krutyni” (od wsi Krutyni do Rosochy) (gm. Piecki) – ważne znaczenie ekologiczne i przyrodnicze; strefa ochronna górnego odcinka rzeki Krutyni,
- strefa IE17 „Lasy Zgońskie-Południowe” (gm. Piecki) – duże wartości przyrodnicze, biotopy wilka,
- strefa IE18 „Las Spykowski” (gm. Świętajno) – duże wartości przyrodnicze; funkcja ochronna dla Spykowskiej Strugi i jeziora Zdrężno,
- strefa IE19 „Las Mojtyński i Cierpięt” (gm. Piecki) – istotne znaczenie ekologiczne; ostoja bobrów,
- strefa IE20 „Niwa Polna Lipowa” (gm. Piecki) – duże znaczenie przyrodnicze, teren wzniesień morenowych o dużych walorach krajobrazowych, strefa ochronna dla strefy 0R3,
- strefa IE21 „Lasy Lipowsko-Pieckowskie” (gm. Piecki) – istotne znaczenie dla utrzymania właściwego stanu środowiska północno-zachodniej części Parku, obszar wododziałowy; tereny łęgowe bielika,
- strefa IE22 „Lasy Mikołajskie” (gm. Mikołajki) – istotne znaczenie dla utrzymania właściwego stanu środowiska przyrodniczego północnej części Parku; teren ważny dla występowania rybołowa i bociana czarnego, ostoja rysia i biotopy wilka,

- strefa IE23 „Jezioro Kuc” (gm. Mrągowo) – ważne znaczenie przyrodnicze z uwagi na czystość jeziora i występowanie żółwia błotnego oraz terenów żerowych orlika, bielika, kormorana i bociana czarnego, kulminacja moren „Jakubowsko-Mikołajskich”,
- c) strefa „IK” Pierwsza, Krajobrazowa – obejmuje cenne pod względem krajobrazowym tereny Parku; nowe obiekty budowlane mogą być lokalizowane w strefie IK (Pierwszej Krajobrazowej) tylko wyjątkowo w przypadku ścisłego powiązania przestrzennego i funkcji z już istniejącą zabudową:
 - strefa IK1 „Jezioro Śniardwy” (gm. Pisz, Orzysz) – największe, naturalne jezioro w systemie Wielkich Jezior Mazurskich w Polsce; jedna z głównych atrakcji Krajoznawczych Parku; ważna ostoja ptactwa wodnego,
 - strefa IK2 „Las Wejsuński” (gm. Orzysz) – walory turystyczne i rekreacyjne;
 - strefa IK3 „Spychowo-Potok” (gm. Świętajno) – funkcja strefy ochronnej dla Spychowskiej Strugi,
 - strefa IK4 „Niwa Żabieńca” (gm. Piecki) – cenne walory krajobrazowe,
 - strefa IK5 „Niwa Lipowska” (gm. Piecki) – duże walory krajobrazowe,
 - strefa IK6 „Niwa Siedliskowa i Polna Dobrego Lasu” (gm. Piecki) – duże walory krajobrazowe,
 - strefa IK7 „Niwa Niedźwiedziego Rogu i Głodowa” (gm. Ruciane-Nida) – duże znaczenie krajobrazowe i przyrodnicze,
 - strefa IK8 „Wieś Zgon” (gm. Piecki) – szczególne walory krajobrazowo-kulturowe,
 - strefa IK9 „Niwa Onufryjewa” (gm. Ruciane-Nida) – duże walory krajobrazowe, kulturowe i przyrodnicze,
 - strefa IK10 „Niwa Popielna” (gm. Ruciane-Nida) – duże znaczenie dla krajobrazu terenu stycznego jezior Beldany, Mikołajskie i Śniardwy,
 - strefa IK11 „Jezioro Beldany” (gm. Ruciane-Nida) – przykład krajobrazu pojeziernego z jeziorem rynnowym, teren żerowiskowy bielika, kani rudej i czarnej,
 - strefa IK12 „Niwa Siedliskowa Gałkowa” (gm. Ruciane-Nida) – szczególne walory krajobrazowo-kulturowe,
 - strefa IK13 „Niwa Wygryńska” (gm. Ruciane-Nida) – teren o dużym znaczeniu dla walorów krajobrazowych zatoki Wygryńskiej jeziora Beldany,
 - strefa IK14 „Niwa Wólczajska i Ładnego Pola” (gm. Ruciane-Nida) – duże walory krajoznawcze i przyrodnicze; ostoja drobnego ptactwa, zwierzyny płowej i dzików,
 - strefa IK15 „Niwa Polna i Siedliskowa Dziubiel” (gm. Orzysz) – duże wartości krajobrazowe, strefa ochronna północnego brzegu Śniardwy,
- d) strefa „II” Druga:
 - obejmuje część Parku o niższych wartościach przyrodniczych, w znacznej części tereny budownictwa wiejskiego i turystycznego; nowe obiekty budowlane w strefach II (Drugich) mogą być lokalizowane na terenach zwartej zabudowy wsi,
 - krajobraz tej strefy wymaga częściowego zrewaloryzowania,
 - 2) wprowadza się następujące ustalenia dla stref:
 - a) strefa OR1:
 - przyrodnicze po ścieżkach przyrodniczych i z wież widokowych,
 - wyłączenie z gospodarki leśnej lasów na terenach podmokłych,
 - zakaz prowadzenia gospodarki rybackiej,
 - gospodarka rolna według zasad programów rolno-środowiskowych,
 - b) strefa OR2:
 - funkcje naukowe i dydaktyczne oraz turystyczno-krajoznawcze,

- turystyka kajakowa na szlaku rzeki Krutyni dozwolona od 20 czerwca,
- gospodarka leśna wg zasad dla lasów cennych przyrodniczo, wyłączenie z gospodarki leśnej terenów bagiennych i na gruntach organicznych przy rzece Krutyni, pomiędzy Nowym Mostem, osadą Wypad, jeziorem Dłużec a drogą 609 Ukta – Mikołajki,
- zakaz prowadzenia gospodarki rybackiej,
- wymiana istniejących linii napowietrznych na kablowe podziemne,
- zakaz rozbudowy stolicy w Nowym Moście i Ukie,
- wykonanie progu kamiennego w celu natlenienia wody w Ukie w rejonie byłego mostu kolejowego,
- podpiętrzenie rzeki Krutyni (Czarna Rzeka) w rejonie mostu w Iznocie w celu uzyskania wyższego poziomu lustra wody o około 0,5 m, w dolnym biegu Krutyni, poniżej Ukty,
- restytucja krajobrazu naturalnego z utrzymaniem istniejących trawiastych terenów otwartych,

c) strefa 0R3:

- funkcje naukowe, dydaktyczne i turystyczno-krajoznawcze,
- dostępność dla grup turystycznych po wyznaczonych trasach,
- gospodarka rybacka z wykluczeniem używania sprzętu ciągnionego,
- gospodarka leśna wg zasad dla lasów cennych przyrodniczo,
- wymiana napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia na linie kablowe podziemne,

d) strefa 0R4:

- funkcje naukowe, dydaktyczne i turystyczno-krajoznawcze,
- przeznaczenie osady Dębie na funkcję ośrodka naukowo-badawczego Parku,
- dostępność dla grup po wyznaczonych trasach,
- gospodarka leśna wg zasad dla lasów cennych przyrodniczo,
- zakaz gospodarki rybackiej,

e) strefa 0R5:

- funkcje naukowe, dydaktyczne i turystyczno-krajoznawcze,
- dostępność dla grup po wyznaczonych trasach,
- szlak turystyki wodnej rzeki Krutyni dostępny od 1 czerwca z dopuszczeniem weekendów majowych,
- gospodarka leśna według zasad dla lasów cennych przyrodniczo,
- zakaz gospodarki rybackiej na Jeziorze Krutyńskim,
- utrzymanie dotychczasowego standardu pól namiotowych,
- ograniczenie uciążliwości i dysharmonii zabudowy z otoczeniem w osadzie Ławny Lasek,
- wymiana napowietrznych linii elektroenergetycznych na linie kablowe,
- zachowanie istniejącego krajobrazu leśno-jeziornego o cechach naturalnych,

f) strefa 0R6:

- funkcje naukowe, dydaktyczne i turystyczno-krajoznawcze,
- dostępność po wyznaczonych trasach,
- turystyka wodna – jak w strefie 0R5,
- gospodarka leśna wg zasad dla lasów cennych przyrodniczo,
- gospodarka rybacka ograniczona do II półrocza,

- likwidacja pozostałości dawnego, nielegalnego ośrodka wędkarskiego z nad jez. Zdrężno, przy wsi Połom,
- ograniczenie liczby domków letniskowych w istniejącej zabudowie, w zachodniej części wsi Połom w strefie nadbrzeżnej jez. Zdrężno,
- zachowanie istniejącego krajobrazu leśno-jeziornego o cechach naturalnych,
- podpiętrzenie Spychowskiej Strugi w rejonie mostu w Spychowie,

g) strefa 0R7:

- funkcje naukowo-dydaktyczne i turystyczno-krajoznawcze,
- dostępność po wyznaczonych trasach,
- spływy kajakowe rzeką Krutynią dostępne od 1 czerwca z dopuszczeniem spływów w weekendy majowe,
- zalecana ekstensywna gospodarka rolna na trwałych użytkach zielonych,
- gospodarka leśna wg zasad dla lasów cennych przyrodniczo,
- zakaz niszczenia i wywożenia głazów,
- zakaz niszczenia flory mszaków na głazach,
- ochrona zadrzewień i zakrzewień oraz ich składu gatunkowego,

h) strefa 0R8:

- funkcje naukowe i dydaktyczne,
- dostępność po wyznaczonych trasach pieszych,
- gospodarka leśna wg zasad dla lasów cennych przyrodniczo,
- zakaz gospodarki rybnej i wędkarstwa,

i) strefa 0R9:

- funkcje naukowe i dydaktyczne,
- dostępność po wyznaczonych trasach pieszych i rowerowych,
- gospodarka leśna wg zasad dla lasów cennych przyrodniczo,
- likwidacja fizyczna zabudowań po ośrodkach wypoczynkowych na polanie „Grochówka”, przy jeziorze Bełdany,
- ograniczenie ruchu publicznego na drodze Kamień – Wygryny do trasy rowerowej, i pojazdów samochodowych wyłącznie do celów służbowych,
- zakaz utwardzania drogi Kamień – Wygryny materiałami smołowymi, bitumicznymi i betonem,
- wymiana linii elektroenergetycznej napowietrznej na kablową podziemną,

j) strefa 0R10:

- funkcje naukowe i dydaktyczne,
- dostępność po wyznaczonej ścieżce przyrodniczej,
- gospodarka leśna wg zasad dla lasów cennych przyrodniczo,

k) strefa 0R11:

- funkcje naukowe i dydaktyczne,
- dostępność turystyczna ograniczona,
- gospodarka leśna wg zasad dla lasów cennych przyrodniczo,
- zakaz gospodarki rybnej,

- zachowanie krajobrazu naturalnego,
- l) strefa OR12:
 - funkcje naukowe i dydaktyczne,
 - dostępność turystyczna ograniczona,
 - gospodarka leśna wg zasad dla lasów cennych przyrodniczo,
 - gospodarka rybacka ograniczona do jesiennych połowów interwencyjnych,
 - ochrona i wzbogacenie zadrzewień i zakrzewień przy południowych brzegach jeziora,
- m) strefa OR13:
 - funkcje naukowe i dydaktyczne,
 - dostępność turystyczna po wyznaczonych trasach,
 - gospodarka leśna wg zasad dla lasów cennych przyrodniczo,
 - gospodarka rybacka ograniczona do jesiennych połowów interwencyjnych,
 - ograniczenie ruchu publicznego na drodze Niedźwiedzi Róg – Snopki do trasy rowerowej, i pojazdów samochodowych wyłącznie do celów służbowych,
- n) strefa OR14:
 - funkcje naukowe i dydaktyczne,
 - dostępność turystyczna po wyznaczonych trasach pieszych, rowerowych i konnych,
 - gospodarka leśna wg zasad dla lasów wodochronnych,
- o) strefa IE1:
 - dostępność turystyczno-krajoznawcza po wyznaczonych trasach,
 - gospodarka leśna wg zasad ustalonych dla lasów ochronnych,
- p) strefa IE2:
 - dostępność ograniczona, niekorzystne warunki dla ruchu krajoznawczego,
 - gospodarka leśna wg zasad dla lasów ochronnych,
 - gospodarka rolna na trwałych użytkach zielonych,
 - przywracanie cech krajobrazu naturalnego poprzez dolesianie i zwiększanie zadrzewień terenu otwartego,
- q) strefa IE3:
 - zakaz użytkowania turystycznego; przybijanie do brzegów wysp dopuszczalne wyłącznie w przypadkach awaryjnych,
 - zakaz zabudowy,
 - wyłączenie z gospodarki leśnej,
 - zachowanie cech krajobrazu naturalnego,
- r) strefa IE4:
 - dostępność turystyczno-krajoznawcza po wyznaczonych trasach pieszych i rowerowych
 - dopuszcza się małą architekturę drewnianą dla obsługi ruchu turystycznego, w tym turystyki wodnej,
 - dążenie do zamiany gruntów ornych na trwałe użytki zielone,
- s) strefa IE5:
 - dostępność krajoznawcza po wyznaczonych trasach pieszo-rowerowych lub konnych,

- rewaloryzacja stacji wodnej w osadzie Kierzek,
- t) strefa IE6:
 - dostępność turystyczna do ustalonych punktów i po ścieżkach przyrodniczych,
 - gospodarka leśna wg zasad dla lasów ochronnych,
 - wymiana linii elektroenergetycznej średniego napięcia na linię kablową podziemną,
 - adaptacja pola namiotowego dla turystyki wodnej nad jez. Bełdany,
- u) strefa IE7:
 - stosowanie programów rolno-środowiskowych na gruntach rolnych z preferencją utrzymania trwałych użytków zielonych
 - wprowadzanie zadrzewień śródpolnych,
- v) strefa IE8:
 - funkcje naukowe i dydaktyczne,
 - dostępność dla turystyki pieszej i rowerowej,
 - gospodarka leśna wg zasad dla lasów ochronnych,
 - utrzymanie naturalnego krajobrazu leśnego,
- w) strefa IE9:
 - ograniczona dostępność turystyczno-krajoznawcza,
 - gospodarka leśna wg zasad dla lasów ochronnych w strefie brzegowej wód,
 - gospodarka rolna z utrzymaniem trwałych użytków zielonych,
 - zakaz zabudowy niezabudowanych, terenów otwartych,
 - zamiana linii elektroenergetycznych powietrznych na kablowe podziemne,
 - stopniowa przebudowa drzewostanów z iglastych na mieszane,
- x) strefa IE10:
 - preferowana turystyka kwalifikowana,
 - utrzymanie ekstensywnej tradycyjnej gospodarki rolnej,
 - zachowanie kulturowego krajobrazu wiejskiego scharmonizowanego z przyrodą,
- y) strefa IE11:
 - dostępność turystyczno-krajoznawcza po wyznaczonych trasach,
 - gospodarka rolna z preferencjami dla kierunku ekologicznego na zwiększonych areałach trwałych użytków zielonych,
 - rewaloryzacja istniejącej zabudowy,
 - likwidacja budynku byłej fermy drobiu na dz. geod. nr 92 obrębu Ukta,
 - zakaz zabudowy dotychczas niezabudowanych terenów otwartych,
 - zamiana linii elektroenergetycznych na kablowe podziemne,
 - utrzymanie tradycyjnej zabudowy wiejskiej i harmonijnego krajobrazu kulturowego,
 - zwiększenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- z) strefa IE12:
 - dostępność turystyczno-krajoznawcza po wyznaczonych trasach,

- gospodarka rolna z preferencjami dla kierunku ekologicznego na zwiększonych arealach użytków zielonych,
 - rewaloryzacja zabudowy istniejącej,
 - zmiana napowietrznych linii elektroenergetycznych na kablowe podziemne,
 - utrzymanie tradycyjnej zabudowy wiejskiej i harmonijnego krajobrazu kulturowego
 - dążenie do zwiększenia zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- za) strefa IE13:
- funkcje dydaktyczne i krajoznawcze,
 - właściwe utrzymanie i rewaloryzacja Zespołu Klasztornego przy jez. Duś na dz. geod. nr I obrębu Wojnowo,
 - rewaloryzacja istniejącej zabudowy wsi,
 - zakaz zabudowy dotychczas niezabudowanych terenów otwartych,
 - gospodarka leśna wg zasad dla lasów cennych przyrodniczo; ochrona ciepłolubnych dąbrów,
- zb) strefa IE14:
- gospodarka leśna wg zasad dla lasów glebochronnych,
- zc) strefa IE15:
- dostępność turystyczno-krajoznawcza po wyznaczonych trasach,
 - zalecana ekstensywna gospodarka rolna na użytkach zielonych,
 - zamiana napowietrznych linii elektroenergetycznych na kablowe podziemne,
 - zachowanie tradycyjnej zabudowy wiejskiej i harmonijnego krajobrazu kulturowego,
- zd) strefa IE16:
- obsługa turystyki kajakowej przy istniejących siedliskach,
 - dążenie do zwiększenia użytków zielonych,
 - powiększenie liczby zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- ze) strefa IE17:
- dostępność turystyczno-krajoznawcza piesza, rowerowa i konna po wyznaczonych trasach leśnych,
- zf) strefa IE18:
- dostępność turystyczno-krajoznawcza piesza, rowerowa, konna po wyznaczonych drogach leśnych,
- zg) strefa IE19:
- dostępność turystyczno-krajoznawcza piesza i rowerowa po wyznaczonych trasach,
 - zmiana linii elektroenergetycznych napowietrznych na kablowe podziemne,
 - gospodarka leśna jak dla lasów ochronnych,
- zh) strefa IE20:
- dostępność turystyczno-krajoznawcza po wyznaczonych trasach,
 - preferowanie rolnictwa ekologicznego i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
 - utrzymanie harmonijnego krajobrazu kulturowego,
 - dążenie do zamiany linii napowietrznych średniego napięcia na kablowe podziemne,
 - wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,

- zabezpieczenie grodziska wczesnośredniowiecznego z wałem obronnym przy jeziorze Majcz Wielki przed zniszczeniem, wtórnymi podziałami gruntów i przegradzaniem,

zi) strefa IE21:

- turystyka krajoznawcza piesza, rowerowa, konna po wyznaczonych trasach,
- przebudowa drzewostanów w kierunku grądów,

zj) strefa IE22:

- turystyka krajoznawcza piesza, rowerowa, konna po wyznaczonych trasach,
- zakaz utwardzania drogi leśnej Iznota – Mikołajki materiałami smołowymi, bitumicznymi i betonem, z dopuszczeniem żwiru lub tłucznia kamiennego,
- przebudowa drzewostanów w kierunku grądów,

zk) strefa IE23:

- funkcje naukowe, dydaktyczne i krajoznawcze,
- gospodarka rolna, z preferencjami dla zwiększenia udziału trwałych użytków zielonych,
- gospodarka rybacka tylko w działaniach interwencyjnych,
- zmiana napowietrznych linii elektroenergetycznych na kablowe podziemne,
- budowa parkingu przy drodze nr 1749N dla punktu widokowego w Kosewie Górnym,
- zwiększanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,

zl) strefa IK1:

- turystyka wodna i krajoznawcza oraz żegluga śródlądowa po wyznaczonych trasach,
- urządzenie krajoznawczej trasy rowerowej wokół jeziora z punktami widokowymi,
- zakaz sytuowania wież i tworzenia dominant architektoniczno-przestrzennych z wyjątkiem niezbędnych obiektów dla potrzeb Stacji Ratownictwa Wodnego w rejonie wsi Dziubiele,
- ograniczenie budowy pomostów do miejsc związanych z istniejącymi obiektami usług turystyki wodnej i funkcją bezpieczeństwa,
- ochrona przed erozją przez zachowanie naturalnych zadrzewionych i zakrzewionych brzegów,

zm) strefa IK2:

- zwiększanie udziału drzew liściastych w monokulturach sosnowych,

zn) strefa IK3:

- wzbogacenie zadrzewienia terenu,

zo) strefa IK4:

- dostępność turystyczno-krajoznawcza po wyznaczonych trasach,
- zalecane utrzymanie użytków zielonych na gruntach rolnych,

zp) strefa IK5:

- turystyka krajoznawcza – piesza, rowerowa, konna po wyznaczonych trasach,
- zalecane utrzymanie użytków zielonych na gruntach rolnych,
- rewaloryzacja zabudowy istniejącej,
- dążenie do zmiany napowietrznych linii elektroenergetycznych na kablowe podziemne,
- utrzymanie tradycyjnego krajobrazu wiejskiego z wprowadzeniem nowych zadrzewień i zakrzewień,

zr) strefa IK6:

- turystyka krajoznawcza – piesza, rowerowa i konna po wyznaczonych trasach,
- gospodarka rolna z utrzymaniem użytków zielonych,
- utrzymanie i rewaloryzacja historycznego charakteru zabudowy Dobrego Lasku,

zs) strefa IK 7:

- turystyka krajoznawcza i wodna,
- gospodarka rolna z preferencjami dla trwałych użytków zielonych,
- dążenie do zamiany napowietrznych linii elektroenergetycznych na kablowe podziemne,
- rewaloryzacja architektoniczna osady rybackiej w Głodowie,

zt) strefa IK 8:

- turystyka wodna i krajoznawcza,
- adaptacja istniejącej stacji wodnej w Zgonie,
- wymagana zmiana architektury zabudowy byłego ośrodka „Polkolor” przez nadbudowę dachów dwuspadowych, krytych dachówką ceramiczną
- zachowanie charakteru tradycyjnej zabudowy wiejskiej,
- ograniczenie przejazdu ciężkiego transportu samochodowego,

zu) strefa IK 9:

- turystyka krajoznawcza piesza i rowerowa po wyznaczonych trasach,
- zachowanie charakteru tradycyjnej zabudowy wiejskiej i harmonijnego krajobrazu kulturowego,

zw)strefa IK 10:

- turystyka wodna, krajoznawcza i cele naukowo-dydaktyczne,
- utrzymanie trwałych użytków zielonych,
- rewaloryzacja zabudowy Popielna,
- zamiana linii napowietrznych – elektroenergetycznych na kablowe podziemne,
- wprowadzenie nowych zadrzewień i zakrzewień, szczególnie przywodnych,

zx) strefa IK 11:

- turystyka wodna i krajoznawcza,
- gospodarka rybacka i wędkarstwo rekreacyjne amatorskiej,
- utrzymanie przeprawy promowej do Wierzby,
- ograniczenie ruchu motorowodnego do wyznaczonych szlaków,
- zachowanie naturalnego jeziorno-leśnego krajobrazu; zachowanie ostatnich fragmentów niezabudowanych otwartych terenów przyjeziornych,
- ograniczenie budowy pomostów wyłącznie do miejsc związanych istniejącymi obiektami usług turystyki wodnej,
- ochrona roślinności przybrzeżnej i zadrzewień przywodnych,

zy) strefa IK 12:

- zachowanie historycznej zabudowy przydrożnej w formie „ulicówki” i rewaloryzacja zabudowy,
- utrzymanie użytków zielonych na gruntach rolnych,
- zamiana napowietrznych linii elektroenergetycznych na kablowe podziemne,
- utrzymanie tradycyjnego kulturowego krajobrazu wiejskiego,

zz) strefa IK13:

- turystyka krajoznawcza i wodna,
- gospodarka rolna z preferencjami dla rolnictwa ekologicznego,
- dążenie do zamiany linii elektroenergetycznych napowietrznych na kablowe podziemne,
- rewaloryzacja zabudowy w kierunku tradycyjnego, harmonijnego krajobrazu wiejskiego ze wzbogaceniem nowymi zadrzewieniami,

zza) strefa IK14:

- turystyka krajoznawcza,
- rozwój rolnictwa o charakterze ekologicznym,
- rewaloryzacja historycznej zabudowy starowerskiej i mazurskiej,
- zamiana napowietrznych linii elektroenergetycznych na kablowe podziemne,
- utrzymanie tradycyjnego krajobrazu wiejskiego ze wzbogaceniem nowymi zadrzewieniami i zakrzewieniami,

zzb) strefa IK15:

- turystyka krajoznawcza rowerowa, piesza i konna po wyznaczonych trasach,
- rewaloryzacja istniejącej zabudowy wsi Dziubiele,
- pożądane wprowadzenie nowych zadrzewień i zakrzewień.

Przewodniczący Rady
Stanisław Glender

Uzasadnienie negatywnej opinii dotyczącej projektu Planu Ochrony Mazurskiego Parku Krajobrazowego.

Pismem nr MP.732/07 z dnia 29 czerwca 2007 r. Mazurski Park Krajobrazowy w Krutyni, 11-710 Piecki zwrócił się o zaopiniowanie projektu Planu Ochrony Mazurskiego Parku Krajobrazowego.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r o ochronie przyrody (Dz.U.Nr 92, poz. 880 z późn. zm.) projekt planu ochrony parku krajobrazowego, wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin.

Przedstawiony projekt Planu Ochrony Mazurskiego Parku Krajobrazowego w granicach gminy Pisz obejmuje teren Parku jak również jego otulinę. Przy opracowywaniu tego projektu przez Mazurski Park Krajobrazowy w Krutyni, nie uczestniczyli pracownicy Urzędu Miejskiego w Pisz.

Zgodnie z art.17 ust.1 w/w ustawy w parku krajobrazowym mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, z późn. zm.);
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub

przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;

- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od krawędzi brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego;
- 9) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 10) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 11) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- 12) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 13) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- 14) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

W przedstawionym projekcie Planu Ochrony Mazurskiego Parku Krajobrazowego, istnieją zapisy:

- § 4 pkt. 1 lit. i - "poruszanie się turystów na terenie Parku może odbywać się tylko istniejącymi drogami i wyznaczonymi szlakami turystycznymi dla turystyki pieszej, rowerowej i konnej. Pojazdy samochodowe mogą poruszać się na terenie Parku tylko drogami udostępnionymi do tego celu".

- § 4 pkt. 1 lit. i - " sanitarnych i porządku (sanitariaty i pojemniki na odpadki nie mogą być lokalizowane bliżej jak 100 m od brzegów, zbiorników i cieków wodnych)".

- § 4 pkt. 2 lit. c, - "kompostowanie obornika lub innych nawozów organicznych musi być zabezpieczone przed wpływem warunków atmosferycznych oraz przesiekaniem do wód podskórnych".

- § 4 pkt. 7 lit. a - " zadrzewienia i zakrzewienia; z racji istotnej roli ekologicznej i estetycznej spełnianej przez te dwa rodzaje zieleni, zwłaszcza na terenach otwartych, użytkowanych rolniczo, plan wskazuje na konieczność ich szczególnej ochrony i kultywacji oraz ustala zakaz wyrębu bez zgody Zarządu Parku. Dla wybranych fragmentów Parku powinny być sporządzone właściwe plany zadrzewienia, spełniające wymogi dendrologiczno-siedliskowe i estetyczno-krajobrazowe."

Zapisami powyższymi Mazurski Park Krajobrazowy znacznie wykroczył poza zakres zakazów określonych w art.17 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r o ochronie przyrody (Dz.U.Nr 92, poz. 880 z późn. zm.). Co więcej, są to regulacje w znacznej mierze zbędne, ponieważ są uregulowane w przepisach już istniejących. Ponadto Mazurski Park Krajobrazowy w Krutyni nie może:

- ustalać zasad poruszania się na terenie Parku (dotyczy lasów), ponieważ zasady udostępniania lasów określone są w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 z późn. zm.),
- zakazywać lokalizowania sanitariatów i pojemników na odpadki bliżej jak 100 m od brzegów, zbiorników i cieków wodnych, ponieważ przepis ten uniemożliwi utrzymanie porządku i czystości na nieruchomościach położonych w sąsiedztwie brzegów, zbiorników i cieków wodnych. Sprawy te uregulowane są w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 z późn. zm.) i Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.).
- ustalać zasad kompostowania obornika lub innych nawozów organicznych, ponieważ zasady kompostowania obornika lub innych nawozów organicznych określone są w ustawie z dnia 26 lipca 2000 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. Nr 89, poz. 991 z późn. zm.). Zgodnie z art. 16-18, w związku z art. 30 pkt 2 tej ustawy, gospodarstwa specjalizujące się w produkcji zwierzęcej mają obowiązek do 25 października 2008r. wyposażenia w urządzenia do przechowywania odchodów zwierzęcych.
- wprowadzać zapisów wprowadzających konieczność sporządzania planów zadrzewień oraz zakazujących wyrębu zadrzewienia i zakrzewienia bez zgody Zarządu Parku, ponieważ zasady ochrony terenów zieleni i zadrzewień określone są w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.). Zgodnie z art. 83 ust. 1 tej ustawy usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia wydanego przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta na wniosek posiadacza nieruchomości.

Przewodniczący Rady

Stanisław Olender

